

Milieujaarrapportage 2020

Opgesteld door: Facilitair Bedrijf,
afd. Vastgoed, Logistiek & Services en Fysieke veiligheid

Auteurs: E.Puppels/G.Wessels/H. Gerritsen

Datum: april 20201

Inhoudsopgave:

1. Inleiding	5
2. Milieuprestaties lucht	7
3. Milieuprestaties geluid	11
4. Milieuprestaties afval	12
5. Milieuprestaties water	13
6. Milieuprestaties energie	16
7. Milieuprestaties externe veiligheid	20
8. Verantwoording milieu-jaarplan	21

Bijlagen:

1. Dashboard afvalverwerking SUEZ
2. Milieubarometer ZGT

1. Voorwoord

Voor ligt de Milieujaarrapportage 2020 van ZGT, een ziekenhuis met twee onderscheidende locaties in Almelo en Hengelo, die we naar beste mogelijkheden benutten om zo optimaal mogelijk in te spelen op de ontwikkelingen in de zorg.

Naast onze core-business (het leveren van zorg) heeft ZGT als ziekenhuis ook te maken met de wet- en regelgeving op gebied van milieu en duurzaamheid.

We voelen daarnaast onze maatschappelijke verantwoordelijkheid om ook op dat gebied 'goed huisvaderschap' te tonen. Met name binnen het facilitair bedrijf merken we de gevolgen van de aangescherpte eisen op gebied van CO2 reductie, circulaire economie en duurzaam vastgoed.

In 2020 hebben we onze milieu beleidsverklaring opnieuw vastgelegd en is het vervolgtraject gestart dat moet leiden tot het formuleren van een meerjarenvisie op Milieu & Duurzaamheid. Vanwege de Corona pandemie is het tempo wat gestagneerd. In 2021 zal het traject worden vervolgd.

En in 2020 is in ZGT het eerste Green Team gestart: onder de bezielende leiding van twee anesthesisten wordt gewerkt aan 'een groene OK'!

W.H.J. Odding,

Raad van bestuur ZGT

2. Inleiding

Milieudoelstellingen ZGT

In 2020 is de milieubeleidsverklaring ZGT en zijn de voorbereidingen gestart om de meerjaren visie voor ZGT met elkaar vast te leggen. Dit alles in het kader van de Green Deal en de wet- en regelgeving met betrekking tot Milieu & Duurzaamheid voor de zorg in Nederland.

Meet- en registratieverplichtingen

Metingen en registraties ten aanzien van lucht, geluid, afval, water, energie en externe veiligheid zijn afzonderlijk beschreven in de volgende hoofdstukken.

In het kader van de zorgplicht omgevingsvergunning moet de vergunninghouder een milieulogboek bijhouden waarin, vanaf het moment van het van kracht en onherroepelijk worden van de vergunning, alle milieu-relevante handelingen worden aangetekend of milieu-relevante informatie wordt bewaard.

In ZGT wordt sinds eind 2013 gewerkt met een milieu-logboek dat voor beide locaties door de betrokken afdelingen wordt bijgehouden.

Sinds 2016 wordt ook de Milieubarometer gebruikt voor de registratie en verantwoording van milieuzaken.

Bij inspecties en bezoeken door de toezichthouders worden beide geraadpleegd om onder andere de resultaten van in de inrichting uitgevoerde keuringen, inspecties, metingen, registraties, audits en onderzoeken die betrekking hebben op de voorschriften in de milieuvergunning.

Handhavingbezoeken gemeente

De locatie Almelo is in 2020 niet bezocht door toezichthouders.

Inspectie Leefomgeving en Transport

Incidenten en klachten

In 2020 zijn geen incidenten gemeld m.b.t. milieu en/of gevaarlijke stoffen.

2. Milieuprestaties Lucht

Stoom en warmteketels

De stoomketels hebben in 2020 een NOX meting gehad hiervoor is weer een certificaat afgegeven.

WKK (Warmtekrachtkoppeling) installaties

De WKK installaties in Hengelo en Almelo vallen binnen de norm. De officiële keuringen zijn uitgevoerd in 2020 en voldoen aan de norm. In 2020 is opnieuw de regel-strategie bepaald om de WKK zo rendabel mogelijk te laten draaien.

Noodstroom diesel (NSA)

De noodstroom diesel draait minder dan 500 uur per jaar, waardoor er geen wettelijke verplichtingen aan vast zitten.

Ondergrondse opslag

De ondergrondse wordt op beide locaties jaarlijks gekeurd door een externe instantie (rapportage bij TD), dit conform de wetgeving BOOT.

Vervoersbewegingen

In 2019 is het parkeerterrein van ZGT Almelo heringericht, waarbij het aantal parkeerplaatsen is uitgebreid:

- 40 extra plaatsen bij de spoedpost Almelo
- 80 extra plaatsen t.b.v. medewerkers

De compartimentering is aangepast en met de uitbreiding van het aantal medewerkers-plaatsen is het parkeerterrein is de overloop op naar het bezoekersterrein op drukke momenten nu beperkt tot de medewerkers in de late dienst. Dit geeft rust op het terrein.

Hieronder staan de vervoersbewegingen van het in- en uitrijdend verkeer op het terrein over de jaren 2014-2020 weergegeven. In 2019 is op beide locaties de parkeerapparatuur vervangen. In de nieuwe situatie was de parkeerapparatuur in 2019 nog niet zo ingeregeld dat data (zoals de vervoers-bewegingen) werden bewaard. Vandaar dat de cijfers over 2019 ontbreken.

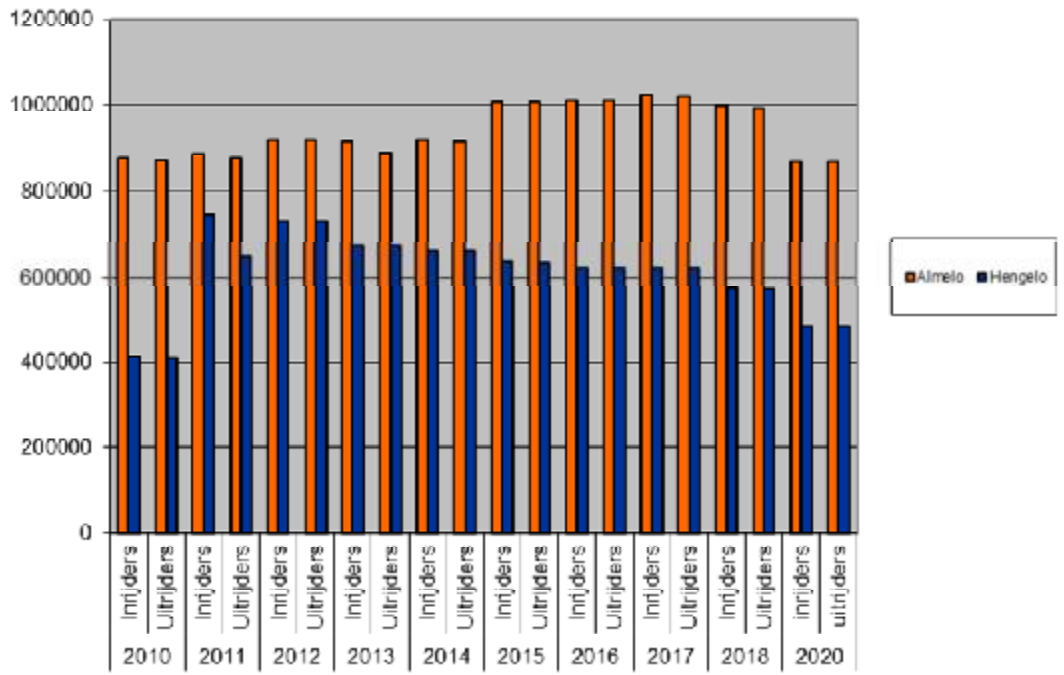
Locatie Almelo

2014		2015		2016		2017		2018		2020	
Inrijders	Uitrijders	Inrijders	Uitrijders	Inrijders	Uitrijders	Inrijders	Uitrijders	Inrijders	Uitrijders	Inrijders	Uitrijders
919344	914439	1008997	1008626	1011513	1012498	1023695	1021662	998644	994006	866483	866462

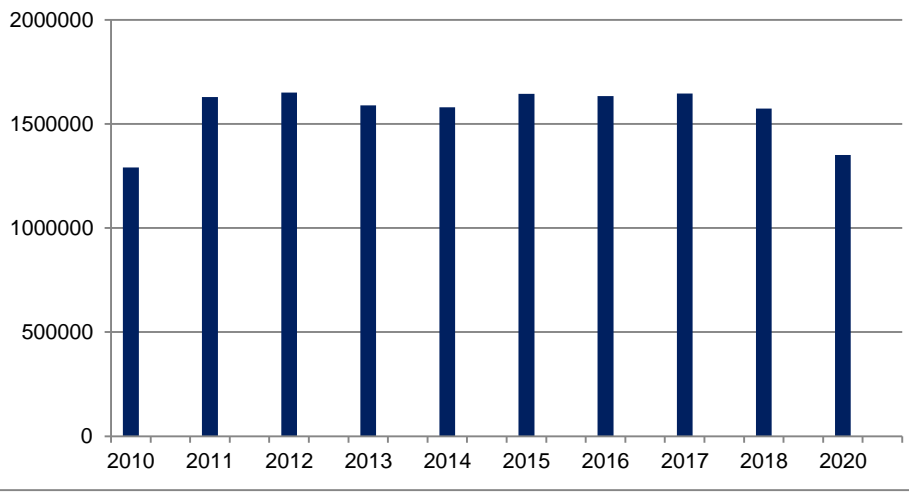
Locatie Hengelo

2014		2015		2016		2017		2018		2020	
Inrijders	Uitrijders	Inrijders	Uitrijders	Inrijders	Uitrijders	Inrijders	Uitrijders	Inrijders	Uitrijders	Inrijders	Uitrijders
661392	660383	635965	633864	622556	620893	623272	623403	575169	572618	485058	480549

Vervoersbewegingen ZGT parkeerterreinen

Aantal parkerende auto's ZGT

Mobiliteit medewerkers

In 2021 wordt aandacht besteed aan de duurzame inzetbaarheid van de medewerkers en medisch specialisten. Het bevorderen van bewegen, een gezonde leefstijl en mobiliteit maakt onderdeel uit van de plannen. Hierbij valt te denken aan het stimuleren van thuiswerken of het gebruik van groene of gezonde alternatieven voor de auto voor woon-werkverkeer.

Thuiswerken ten gevolge van Covid-19 maatregelen

In 2020 is in het kader van de Covid-19 maatregelen de thuiswerk mogelijkheden versneld uitgerold. ZGT heeft beleid opgesteld om het thuiswerken te faciliteren op een gezonde manier en heeft daarvoor diverse voorzieningen geïmplementeerd.

Thuiswerken

Sinds maart 2020 is thuiswerken niet meer weg te denken uit ons ziekenhuis. Ook in de maatschappij is het nu de normaalste zaak van de wereld. Deze pagina is bedoeld voor zowel medewerkers als leidinggevenden. Op deze pagina vind je, passend bij jouw behoefte, informatie met betrekking tot thuiswerken.

Op deze pagina lees je tips en tricks die het thuiswerken hopelijk wat makkelijker kunnen maken. Ook vind je informatie voor jou als leidinggevende, want hoe houd je de verbinding met je medewerkers op afstand?

Tips en tricks - voor leidinggevenden

De basiskennmerken van leiderschap zijn niet veranderd als gevolg van thuiswerken. Inspireren, motiveren en faciliteren blijven erg belangrijk. Bij thuiswerken, dienen zaken slechts anders te worden ingericht.

Tips en tricks - voor medewerkers

Wanneer je thuiswerkt is het ook belangrijk om te ontspannen, bijvoorbeeld in je pauze of tijdens een koffiemoment. Op deze pagina lees je wat handige tips.

Regelingen thuiswerken

Er zijn verschillende documenten opgesteld, die je helpen bij het thuiswerken. De documenten tref je op deze pagina.

Eerste hulp bij thuiswerken

Op deze pagina tref je verschillende documenten die voor jou het thuiswerken nog makkelijker maken.

Inspiratie

Hier vind je elke week een nieuwe inspirerende quotes, die je hopelijk weer nieuwe inzichten in het thuiswerken geeft. Ook tref je hier interessante websites en inspiratie die je helpen het thuiswerken in goede gezondheid vol te houden.

In 2014 zijn er in Hengelo en Almelo zogenaamde slimme bandenpompen geplaatst op de bezoekersparkeerplaatsen.

ZGT Almelo 2014-2019

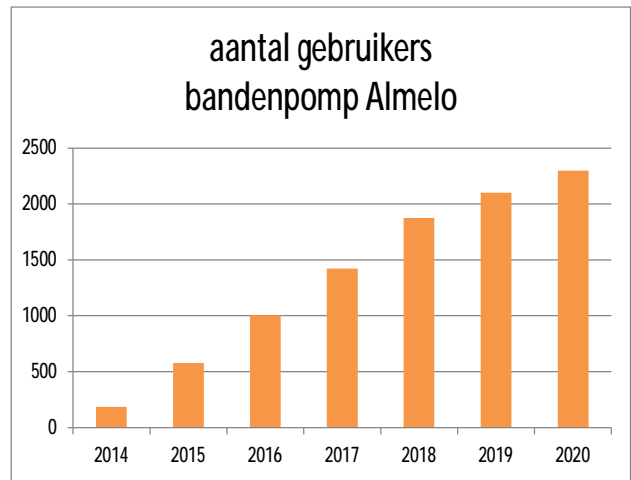
Aantal gebruikers: 2297

Brandstofbesparing: 11703 liter

CO² besparing: 43 ton

Voorkomen bandenslijtage: 389 st.

Totale kostenbesparing: € 53.634

ZGT Hengelo 2014-2019

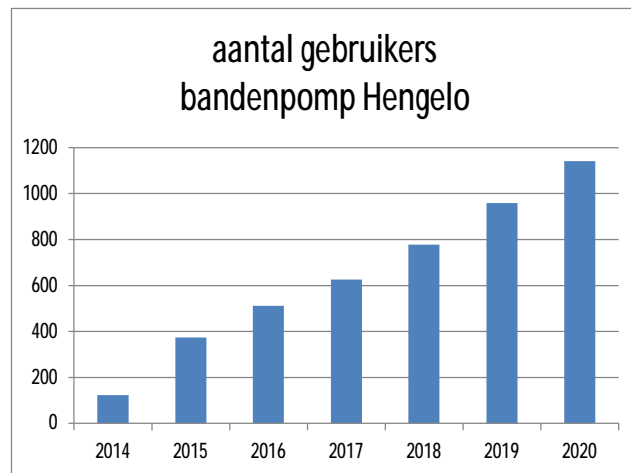
Aantal gebruikers: 1.141

Brandstofbesparing: 6713 liter

CO² besparing: 25 ton

Voorkomen bandenslijtage: 224 st.

Totale kostenbesparing: € 30.408

3. Milieuprestaties Geluid

ZGT Almelo

Een aantal burens in de wijk naast het ziekenhuis klaagt over de toegenomen geluidsoverlast van de ambulance-sirene. Sinds enige jaren zijn de Ambulance Oost, Gemeente Almelo en ZGT Vastgoed in gesprek met deze burens over deze overlast.

In 2016 is de aanrijdroute naar de ambulance-ingang aangepast; obstakels die het zicht belemmerden en verkeersveiligheidsmaatregelen zijn getroffen om het risico van plotseling overstekende wandelaars of fietsers te beperken. Hierdoor wordt de sirene minder vaak gebruikt door de ambulance chauffeurs.

Helaas moet bij het naderen van de Weezebeeksingel wel de sirene worden aangezet, wat met name bij 'buitenweer in de zomer voor overlast zorgt. Helaas lijkt het niet mogelijk om aan alle wensen van deze burens te voldoen. Ook in 2020 zijn weer gesprekken hierover gevoerd onder regie van de Gemeente Almelo.

ZGT Hengelo

In 2020 zijn geen klachten ontvangen m.b.t. geluidsoverlast.

4. Milieuprestaties Afval

4.1 Inleiding

SUEZ zamelt Afvalstoffen en Gevaarlijke Afvalstoffen afkomstig van ZGT in en staat vermeld op de VIHB lijst.

Het ziekenhuis kent allerlei afvalstromen, deze worden daar waar mogelijk gescheiden ingezameld.

ZGT zet de volgende middelen in op het gebied van afvalbeheer:

- Stimuleren van het scheiden van afval en hergebruik;
- Voortdurende aandacht van het meten en registreren van afvalstromen;
- Voortdurende aandacht voor de verbetering van inzameling, opslag en verwerking van afvalstoffen.

4.2 Covid 19

In 2020 kreeg ZGT, net zoals de rest van de wereld, te maken gekregen met Covid 19.

Dit had een flinke toename van het speciaal ziekenhuis afval en de daarbij behorende toename in gebruik van de Wiva vaten tot gevolg. De fabrikant kon niet aan de vraag voldoen waardoor er naar een andere oplossing gezocht moest worden. Het Ministerie gaf goedkeuring voor het gebruik van dikkere plastic zakken die gesloten moesten worden met een tiwrap. In deze zakken mocht alleen het droog corona afval. Al het andere speciale ziekenhuisafval moest in de Wiva vaten worden afgevoerd.

ZGT heeft een 40 Ft zeecontainer laten plaatsen op het binnenterrein waarin deze zakken verzameld konden worden, aangezien de zakken niet samen met de vaten opgeslagen mochten worden. Gedurende het jaar nam het SZA afval nog meer toe waardoor we genoodzaakt werden om nog een tweede 40 Ft zeecontainer op het binnenterrein te plaatsen, omdat het gebruik van de vaten explosief steeg en we deze anders niet konden opslaan totdat het opgehaald kon worden. De zee-containers werden (als ze vol waren) gewisseld buiten het reguliere transport SZA afval.

4.3 Grondstoffen analyse SUEZ

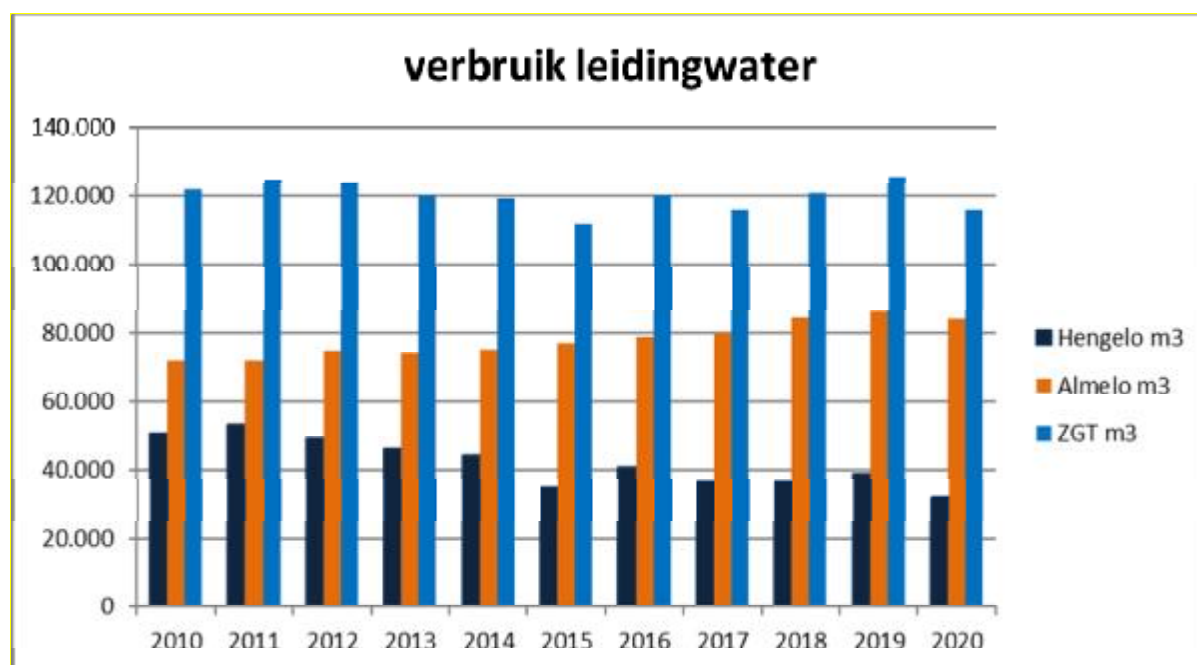
In 2020 was gepland dat naar aanleiding van de uitkomsten van de grondstoffenanalyse samen met Suez een plan zou worden opgesteld met als doel de adviezen m.b.t. apart inzamelen en recyclen van Groente, Fruit, en Tuinafval, Plastic/Blik/Drankenkartons, tissues, kartonnen koffiebekers, koffiedik en harde kunststoffen te implementeren. Onlangs is besloten dat ZGT met MST Enschede en Deventer Ziekenhuis ervaringen gaat uitwisselen en gezamenlijk gaat optrekken m.b.t. optimalisatie van afvalverwerking.

5. Milieuprestaties Water

In de Milieu- en WVO-vergunning is o.a. de verplichting opgenomen tot het maandelijks registreren van het watergebruik, lozingseisen etc. opgenomen.

Hieronder is globaal het verbruik en de kosten van het water weergegeven, een nadere analyse is in te zien bij de afdeling Vastgoed.

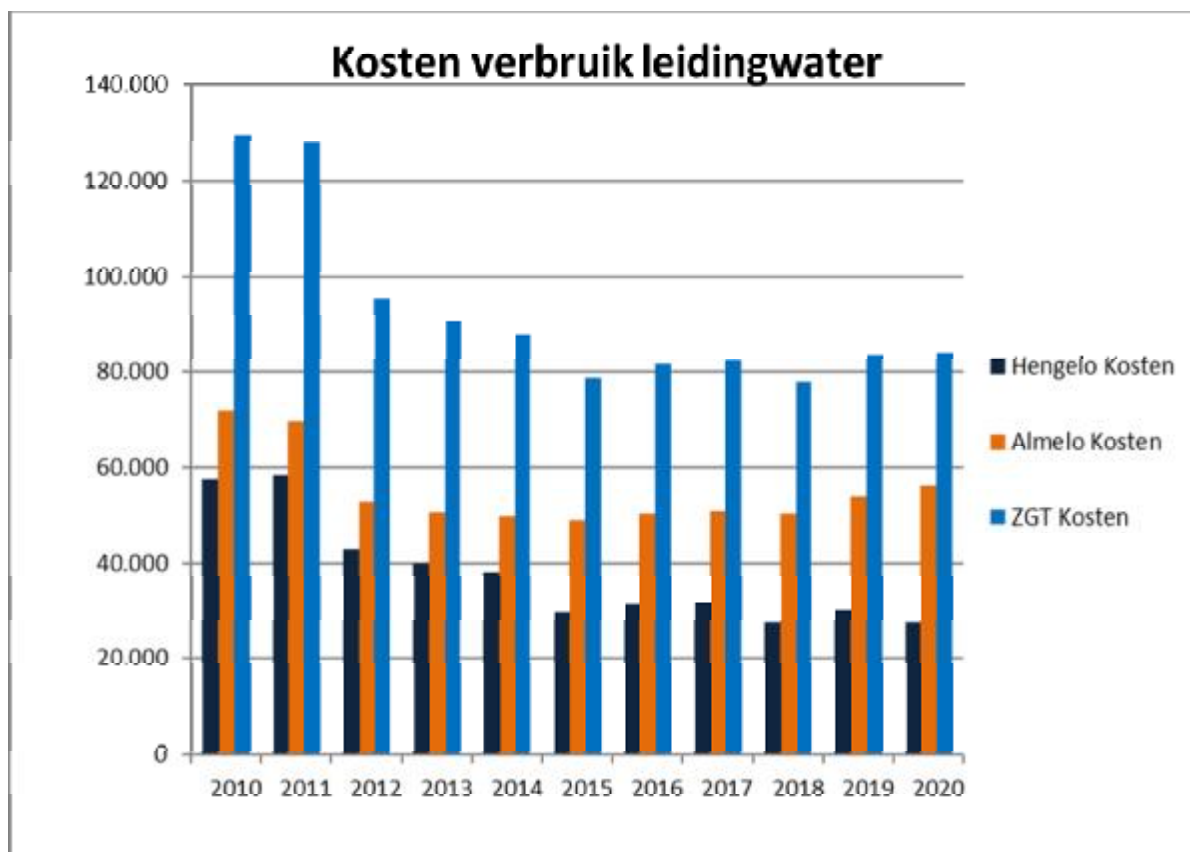
5.1 Verbruik leidingwater in m3

Het waterverbruik en Hengelo is in 2020 licht gedaald Almelo is gelijk gebleven. Verwachting van de daling van Hengelo komt door de Corona, dat er minder gebruik is gemaakt van de verpleegafdelingen.

De koeltorens hebben meer water verbruikt voor de toegenomen koel-vraag en warme zomer.

5.2 Kosten verbruik leidingwater

De kosten verbruik van leidingwater zijn op locatie Hengelo ,terwijl de kosten voor het gebruik op de locatie Almelo gelijk zijn gebleven.

5.3 Metingen in het kader van de Wvo vergunning

In het kader van de Wet Verontreinigde Oppervlaktewater wordt het afvalwater van de ziekenhuizen bemonsterd zodat de pH en de concentraties van verschillende metalen EOX en BTEX bepaald kunnen worden.

In 2020 zijn er geen metingen uitgevoerd.

Legionella

Op beide locaties worden de niet gebruikte tappunten wekelijks gespoeld door medewerkers van Cleancare. De milieulogboeken worden beheerd door de verantwoordelijke technici. In 2020 zijn er overschrijdingen geweest ,de verwachting is dat dit komt doordat we veel stilstand van bepaalde afdelingen hebben gehad door Corona , we zijn in 2020 begonnen om automatische spoel kranen op de douches te plaatsen om zodoende het proces van het spoelen te borgen

Leidingwater

Het normale water worden 2 keer per jaar per locatie 14 legionella monsters genomen. Deze worden opgenomen in het logboek. Ingeval van verhoging is het Ministerie van VROM geïnformeerd en zijn direct gepaste maatregelen genomen, er zijn in 2020 enkele overschrijdingen geweest hiervoor zijn passende maatregelen getroffen.

Locatie Almelo is een uitrol van zelf spoelende kranen om zodoende de risico's en kosten te verlagen

Locatie Hengelo was een proef gestart met Koper/Zilver installatie in 2019 , deze installatie zou er voor moeten zorgen dat de put corrosie die in de warmwater installatie zit moet tegengaan. Het bijkomend voordeel is dat het ook voor de legionella preventie voordelen oplevert.

Deze proef is geslaagd ,op de locatie Hengelo hebben we geen uitbraak van legionella gehad en de lekkages zijn sterk vermindert.

Bijkomend voordeel is dat er minder energie benodigd is omdat de temperatuur van het hete water met 10 graden kan zakken.

Natte koeltorens

Maandelijks worden de koeltorens van ZGT gemeten op legionella. De resultaten worden opgenomen in het logboek.

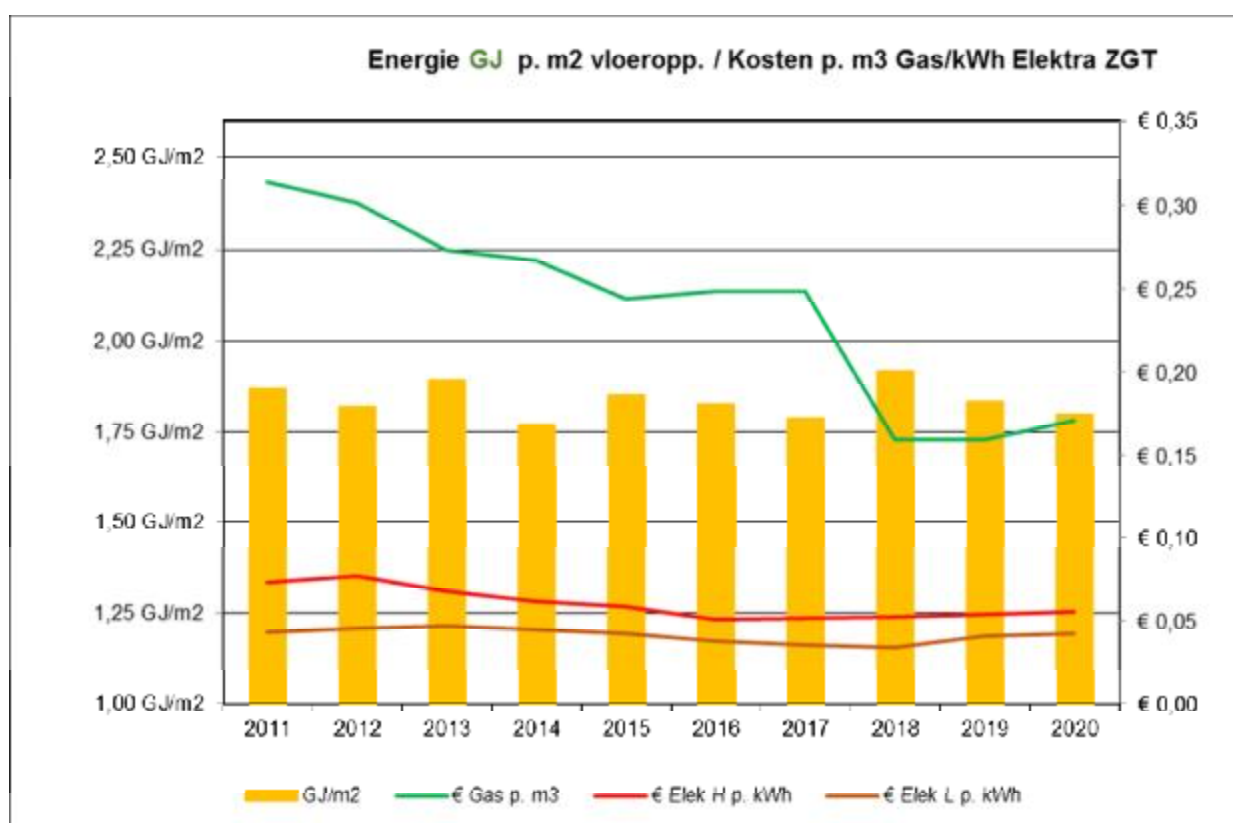
6. Milieuprestaties Energie

6.1 Elektriciteit- en gasverbruik.

Onderstaande tabel geeft een overzicht van het energie verbruik in GJ/m² en de inkoopprijs van gas en elektra voor ZGT over de afgelopen 12 jaar.

Afname van energieverbruik wordt gestimuleerd door onder andere:

1. Continue inspanningen om installaties steeds beter in te regelen
2. Bewustwording van de energie verbruiken

6.2 Elektriciteit- en gaskosten¹

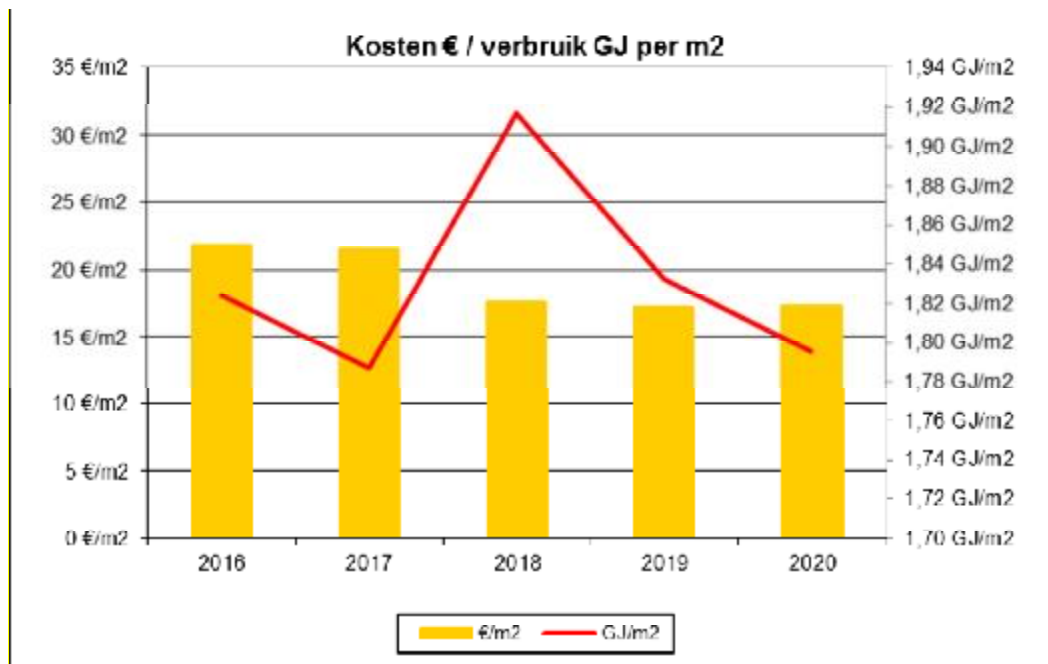
Sinds begin 2014 zijn de marktprijzen voor energie stabiel en zelfs licht gedaald. ZGT heeft de energieprijzen op een gunstig moment voor drie jaar vast kunnen zetten. De prijswijzigingen hebben onder andere te maken met de ontwikkeling van de olieprijs. De gasprijs is flink gedaald door op goede momenten gas in te kopen .

ZGT levert tevens energie aan het openbare net. Daarvoor ontvangen we een vergoeding. De totale elektriciteitskosten van de ZGT worden dan ook bepaald door het totale verbruik en de opbrengsten die we ontvangen vanwege de hoeveelheid energie die terug wordt geleverd aan het openbare net.

De totale energiekosten binnen ZGT zijn in het laatste jaar gedaald. Dit is te verklaren door de warme winter en het zachte voorjaarsweer. Verder worden de volgende maatregelen genomen om de energiekosten zo laag mogelijk te houden:

- Samenwerking met Intrakoop, waardoor tegen een zeer scherpe prijs kan worden ingekocht er is dit jaar deels weer energie ingekocht voor 2021/22.
- Doordat we aangesloten zijn bij een landelijke noodstroom-pool ,krijgen we hier ook een redelijke vergoeding voor. De landelijke noodstroom-pool zorgt ervoor dat het landelijk net stabiel blijft bij calamiteiten op het net ,hiervoor worden ook de noodaggregaten van ZGT gebruikt.
- Door de installaties op de juiste manier in te zetten kan een daling van de kosten worden bewerkstelligd. Voorbeelden daarvan zijn:
 - 1 Het vervangen van bestaande luchtbehandelingskasten door kasten met een hoger rendement bij grote verbouwingen
 - 2 Het inregelen van de energiestromen CV en Koeling

¹ De energiekosten zijn overgenomen van de afdeling Vastgoed. De cijfers kunnen tot 1 % afwijken van SAP, 473xx rubriek (dit komt door afsluiten boekjaar). Kosten of baten die dan nog na komen als het boekjaar gesloten is, worden dan in een volgend jaar op de grootboekrekening kosten of baten van vorige boekjaren geboekt.

6.3 Duurzaam ondernemen

Businesscases/ duurzame oplossingen

1. Lake source koeling:

Op 6 december 2019 ondertekenden NTP Groep, Energiefonds Provincie Overijssel en ZGT de overeenkomst voor Lake Source koeling. De werkzaamheden op het terrein van ZGT zijn in september 2020 gestart in 2021 volgt ingebruikname. Dan kan ZGT starten met het koelen van het ziekenhuis met water uit de Leemslagenplas. Dat is energiebesparend, duurzaam en innovatief.

2. Warmtenet:

ZGT is met verschillende partijen in gesprek over aansluitingen op een warmtenet voor beide locaties, de verwachting is dat als de WKK's afgeschreven zijn dat deze niet vervangen zullen worden, er wordt naar alternatieven gezocht.

7. Milieuprestaties Externe Veiligheid

Milieuthermometer Brons

In maart 2020 heeft ZGT opnieuw de Milieuthermometer Brons uitgereikt gekregen.

De controle in december 2020 door de auditor namens het Milieu Platform Zorg in ZGT is was opnieuw akkoord.

Werkgroep Milieu & Duurzaamheid

De werkgroep Milieu & Duurzaamheid richt zich op het uitvoeren van de actiepunten uit het meerjaren milieubeleid. De werkgroep is als volgt samengesteld:

- Gerrit Wessels, gebouwbeheerder
- Mariska Kromkamp, inkoopadviseur
- Haico Gerritsen, coördinator transport
- Alexandra van der Linden, beleidsmedewerker P&O
- Jeroen Stegeman, instructeur BHV en GS
- Karin te Spence, Unithoofd Zorg
- Ellen Puppels, coördinator fysieke veiligheid en milieucoördinator

De werkgroep heeft in 2020 zes keer vergaderd. Onderwerpen waren:

- Milieujaarrapportage 2018
- Masterplan energieverduurzaming
- Aandachtspunten Green Deal
- Grondstoffen analyse SUEZ

Audit Gevaarlijke Stoffen

Het jaarlijks aantal audits door de veiligheidsadviseur van de Ondernemersvereniging Evofenedex is in 2017 teruggebracht van twee naar één. Deze audit heeft plaatsgevonden op 30 september 2020 en de verbeterpunten zijn inmiddels opgepakt en teruggekoppeld.

Benchmark Milieubarometer:

ZGT maakt ten behoeve van de verantwoording van milieuzaken al enige jaren gebruik van de Milieubarometer van het Milieu Platform Zorg. Ook voor 2020 zullen onze gegevens opnieuw worden vergeleken met die van andere ziekenhuizen. Gekeken wordt naar milieu-impact en CO₂-uitstoot onder andere per fte, per bed, per m².

Green Deal:

In 2019 heeft ZGT opnieuw getekend voor de Green Deal: Duurzame zorg voor een gezonde toekomst. Daarmee belooft ZGT:

De instelling geeft uitvoering aan duurzaamheid door haar inzet op de thema's CO₂ reductie, circulair werken, verminderen medicijnresten uit water en gezondheidsbevorderende leefomgeving.

De instelling maakt dit naar buiten zichtbaar (dit kan bijvoorbeeld door het keurmerk Milieuthermometer Zorg.)

De instelling is in het kader van de Green Deal bereid kennis te delen en hierover te communiceren met andere instellingen zodat via samenwerking de gehele zorg duurzaam gaat werken.

8. Verantwoording Milieu jaarplan 2020

Milieu Jaarplan 2020

Doelstelling	Planning	i.s.m.	Resultaat	Evaluatie
Milieu-jaarrapportage 2019 opstellen	1 ^e kwartaal 2020 versturen aan ARBO-commissie en RvB	Werkgroep Milieu & Duurzaamheid	Verantwoording activiteiten en resultaten handhaving op gebied van milieu	Versturen aan gemeente Almelo en Hengelo
Milieulogboek ZGT	Per kwartaal controle op actuele documenten	Janice Paus, Gerrit Wessels en coördinatoren techniek	Actueel Milieu-logboek ZGT	Handhavingsbezoeken Gemeenten Almelo/Hengelo; Waterschap Vechtstromen
milieuthermometer brons	Audit Q1-2020	Werkgroep Milieu & duurzaamheid	Milieuthermometer brons MilieuPlatformZorg	Certificaat MPZ-brons
cursus Circulair inkopen van de NEVI	2020	Mariska Kromkamp	Input inkoopbeleid	Milieu jaarplan 2021
Voorstel Fiets stimulering	2020	P&O	Fietsplan?	Vitaliteitsbeleid
Implementatie Leemslagenplas – Lake Source Koeling	Medio 2020	NTP Groep (infra-milieu-bouw)	Lake Source Koeling	Milieu-jaarrapportage
CO2 routekaart ZGT	2020 uitwerken t.b.v. goedkeuring in MT	Afdeling Vastgoed	CO2 routekaart ZGT	Milieu-jaarrapportage
Meerjaren Milieubeleid 2020-2030	Q4 – 2020	Werkgroep Milieu & Duurzaamheid	Meerjaren Milieubeleid 2020-2030	Milieu-jaarrapportage

Bijlagen

Milieujaarrapportage:

1. Milieubarometer ZGT Almelo 2020 inclusief CO2 footprint
2. Milieubarometer ZGT Hengelo 2020 inclusief CO2 footprint